

Rada Miejska w Ryglicach
wpłynęło dnia 05. 02. 2019r.

RADA MIEJSKA W RYGLICACH
33-160 Ryglice, ul. Rynek 9
woj. małopolskie

znak .....
Z up. BURMISTRZA
mgr Elżbieta Witek
INSPEKTOR

Projekt

BURMISTRZ

z dnia 5 lutego 2019 r. Paweł Augustyn
Zatwierdzony przez .....

VI/40/19
UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W RYGLICACH

z dnia ..... 2019 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2018, poz. 994 z późn.zm) oraz art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst. jedn. Dz. U.2018, poz.998 z późn.zm.) Rada Miejska w Ryglicach uchwała , co następuje:

- § 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021, który stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Ryglic.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Opracował:
A. Mikulski

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019 - 2021

I. Wprowadzenie

Rodzina jest podstawowym środowiskiem funkcjonowania i rozwoju dziecka, które powinno zapewnić mu bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na dziecko, przekazując mu system wartości, tradycje kształtując jego aktywność i postępowanie na całe życie.

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem. W przepisach dotyczących pomocy społecznej zawarta jest zasada pomocniczości, która kładzie nacisk na wspieranie, a nie bezpośrednie zaspakajanie potrzeb. Dlatego też gdy w rodzinie występują dysfunkcje to problemy te dezorganizują życie całej rodziny. Ponadto problemami współtowarzyszącymi jest ubóstwo, długotrwałe bezrobocie itp. Rodziny takie wymagają stałego wsparcia monitorowania przez przedstawicieli różnych grup zawodowych: pracowników socjalnych, asystentów rodziny, pedagogów, policji oraz innych służb społecznych. Mianem rodziny dysfunkcyjnej określa się rodzinę, w której występują istotne nieprawidłowości w zaspokajaniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychospołecznych dziecka. Problemy w takich rodzinach mają najczęściej charakter wielopokoleniowego procesu tworząc przez to błędne koło, które ciężko rodzinie przetrwać wyłącznie własnymi siłami.

Dlatego polityka państwa oraz wszelkie działania instytucji samorządowych i organizacji pozarządowych powinny być nakierowane na pomoc udzielaną rodzinie i w rodzinie.

W myśl przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązek wspierania rodziny przezywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz organach administracji rządowej. Rada Miejska w Ryglicach obowiązek ten przekazała stosowną uchwałą do realizacji swojej jednostce organizacyjnej tj. Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Ryglicach a Burmistrz Ryglic upoważnił dyrektora do podejmowania działań w tym zakresie. Nie mniej jednak zadania wynikające z ustawy należy realizować we współpracy ze środowiskami lokalnymi, instytucjami oświatowymi, sądami, policją, organizacjami społecznymi. Ważne jest aby wsparcie potrzebującym rodzinom udzielone było dostatecznie wcześniej, by eliminować sytuacje gdy dziecko musi opuścić rodzinę biologiczną.

Działania władz samorządowych w takich sytuacjach wskazuje ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określając jako zadania obowiązkowe, w tym między innymi:

opracowanie i realizacja 3- letnich gminnych programów wspierania rodziny;

- 1) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny;
- 2) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przezywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przezywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa;
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci

Finansowanie:

- a) podnoszenia kwalifikacji przez asystenta rodziny,
- b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające;

- 3) Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku adopcyjnym;
- 4) Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przezywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej, zamieszkałej na terenie gminy.
- 5) Przedkładany Program Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 stanowi realizację dyspozycji ustawowej i jest spójny ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Ryglice na lata 2016- 2026

II. Diagnoza obecnej sytuacji.

Gmina Ryglice jest gmina wiejską w skład której wchodzi miasto Ryglice oraz 7 sołectw. Według stanu na dzień 31 grudnia 2018r. gminę zamieszkiwało 11 821 mieszkańców

Rodzaj udzielonej pomocy	Rok 2018
Liczba mieszkańców gminy	11 770
Liczba dzieci zamieszkujących gminę do 18 roku życia	2783
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	325
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	766
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń wychowawczych 500+	858
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń Dobry Start 300+	1049
Liczba rodzin którym wydano Kartę Dużej Rodziny	300
Liczba dzieci i młodzieży korzystających ze stypendiów socjalnych	408
Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	4

1. Pomoc udzielana przez Ośrodek Pomocy Społecznej

W 2018r. system pomocy społecznej objął wsparciem 325 rodzin .Wśród rodzin korzystających z pomocy najczęściej pomoc przyznawana była z następujących powodów:#

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓLEM	w tym: NA WSI ¹⁾	
UBÓSTWO	74	66	211
SIEROCTWO	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	1	0	1
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	51	36	234
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	48	34	225
BEZROBOCIE	42	32	114
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	65	53	188
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	69	48	123
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓLEM	14	11	141
W TYM:	3	0	5

RODZINY NIEPEŁNE			
RODZINY WIELODZIEDZNE	2	2	86
PRZEMOC W RODZINIE	1	0	5
ALKOHOLIZM	5	5	11
NARKOMANIA	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	0	0	0

Tabela nr 2. Powody przyznawania pomocy w 2018 roku

2. Analiza pracy Asystenta Rodziny na terenie gminy Ryglice

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryglicach zatrudnia asystenta rodziny, który pracuje zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Asystent Rodziny w pierwszej kolejności pracuje z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Po przeprowadzeniu przez diagnozy rodzin okazało się, że trudności w wypełnianiu podstawowych funkcji spowodowane są przede wszystkim:

1. Struktura rodziny (wielodzietność, rodzina niepełna, rodzina zrekonstruowana) i związanym z nią dysfunkcyjnym układem wewnątrzrodzinnym relacji i więzi.

2. Niepełnosprawnością lub długotrwałą chorobą dorosłych członków rodziny (w tym niepełnosprawnością intelektualną),

3. Nadużywaniem alkoholu jednego(lub obojga) z rodziców,

W zdecydowanej większości rodzin, do których został skierowany Asystent Rodziny na wniosek pracowników socjalnych Ośrodka, to rodziny wychowujące dzieci do lat 18, jak również rodziny, których dzieci przebywają już w pieczy zastępczej. Większość rodzin to rodziny korzystające ze świadczeń pomocy społecznej oraz objęte nadzorem kuratora sądowego.

III. Cele Programu

Cel główny:

Stworzenie spójnego systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu ról społecznych, a w szczególności funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Diagnozowanie i monitoring skali potrzeb i problemów rodzin.
2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.
3. Poprawa funkcjonowania rodziny oraz warunków rozwoju dziecka w środowisku rodzinnym.
4. Przeciwdziałanie marginalizacji społecznej rodzin dysfunkcyjnych.
5. Uwrażliwianie i aktywizowanie środowiska lokalnego na potrzeby dzieci i rodzin dysfunkcyjnych.
6. Promowanie rodziny jako priorytetu w pracy instytucji i służb działających na jej rzecz.

IV. Adresaci Programu.

Adresatami Programu będą wszystkie rodziny zamieszkałe na terenie gminy Ryglice, rodziny doświadczające problemów opiekuńczo- wychowawczych, zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz takim którym została ograniczona lub odebrana władza rodzicielska a dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej. Działania nakierowane będą na możliwość ponownego powrotu dzieci do domu oraz na włączenie rodzin i dzieci do życia społecznego.

V. Działania i sposób realizacji Programu.

1. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.

2. Zapobieganie uzależnieniom dzieci i młodzieży
  3. Wsparcie rodzin w zakresie poradnictwa specjalistycznego
  4. Działania profilaktyczne na rzecz rodzin umacniające więzi rodzinne
  5. Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.
1. **Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny.**

Sposób realizacji	Jednostka realizująca	Termin realizacji	Jednostki współdziałające
1. Wsparcie interdyscyplinarne-współpraca wszystkich instytucji i służb wspierania rodziny. 2. Systematyczne diagnozowanie warunków życia oraz potrzeb rodzin o niskim statusie materialnym. 3. Objęcie pomocą finansową i rzeczową rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej (bezpieczeństwo socjalne)	GOPS	Proces ciągły	Placówki oświatowe, Sąd, Posterunek Policji, placówki wsparcia dziennego, organizacje pozarządowe
Dożywianie dzieci w szkołach a także w czasie zajęć pozalekcyjnych lub innych pozalekcyjnych formach spędzania wolnego czasu	GOPS	Proces ciągły	szkoły, Placówki wsparcia dziennego, kluby sportowe
Organizowanie i finansowanie wypoczynku letniego i zimowego	GOPS	Ferie, wakacje	Szkoły, Ośrodek Kultury, placówki wsparcia dziennego
Wsparcie w zakresie edukacji: 1. Stypendia 2. Dowóz dzieci do szkół na terenie gminy a także poza gminą w przypadku dzieci niepełnosprawnych	GOPS Urząd Miejski	Proces ciągły	Jednostki oświatowe na terenie gminy

2. **Zapobieganie uzależnieniom dzieci i młodzieży.**

Sposób realizacji	Jednostka realizująca	Termin realizacji	Jednostki współdziałające
Opracowanie i realizacja gminnych programów przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przemocy.	GOPS – Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA	Proces ciągły	ZI, GKRPA działające w strukturach GOPS
Realizowanie w szkołach na terenie gminy programów profilaktycznych w zakresie uzależnień dla dzieci, rodziców oraz warsztatów dla nauczycieli	GOPS	Według potrzeb	Firmy szkoleniowe, nauczyciele
Organizowanie i finansowanie pozaszkolnych form spędzania wolnego czasu (zajęcia sportowo-rekreacyjne, zajęcia kulturalne)	GOPS OK. Biblioteka Publiczna	Według potrzeb	Szkoły, Placówki wsparcia dziennego, Ośrodek Kultury, Biblioteki
Udzielanie wsparcia rodzinom w którym występują problemy uzależnień oraz ochrona przed	GOPS	Według potrzeb	Punkt Konsultacyjny ZI, Policja, szkoły

przemocą			
Kierowanie osób uzależnionych od alkoholu przyczyniających się do rozkładu życia rodzinnego na terapię i leczenie odwykowe	GOPS	Według potrzeb	Punkt Konsultacyjny, GKRPA, ZI, Policja, Ośrodki Lecznictwa Odwykowego
Podjęcie akcji profilaktycznych, informacyjnych, organizowanie konferencji	GOPS, Policja	Według potrzeb	GKRPA, ZI, szkoły Placówki wsparcia dziennego, ośrodek Kultury, Biblioteki
Kierowanie osób zagrożonych wykluczeniem zawodowym i społecznym do Punktu Konsultacyjnego udzielającego wsparcia psychologicznego a także innego udzielanego przez pracowników socjalnych	GOPS- Punkt Konsultacyjny	Według potrzeb	Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, jednostki oświatowe

3. Wsparcie rodzin w zakresie poradnictwa specjalistycznego

Sposób realizacji	Jednostka realizująca	Termin realizacji	Jednostki współdziałające
Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej, psychologicznej i prawnej dla wszystkich rodzin	GOPS	Proces ciągły	Punkt Konsultacyjny Urząd Miejski
Przyznawanie pomocy dla rodzin przeżywających trudności w formie pracy asystenta rodziny.	GOPS	Proces ciągły	Sąd Rejonowy w Tarnowie, Policja
Współpraca z instytucjami działającymi w obszarze pomocy rodzinie w zakresie lepszego diagnozowania i rozwiązywania problemów.	GOPS	Proces ciągły	Sąd Rejonowy, szkoły(pedagodzy), placówki wsparcia dziennego)
Wprowadzenie innowacyjnych form pracy socjalnej z rodziną realizowanych w formie projektów socjalnych	GOPS	Proces ciągły	Szkoły, placówki wsparcia dziennego
Warsztaty umiejętności wychowawczych dla wszystkich chętnych rodzin mających jakiegokolwiek problemy wychowawcze a w szczególności dla rodzin doznających przemocy i tych rodzin z których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej	GOPS	Według potrzeb	Punkt Konsultacyjny
Organizowanie spotkań edukacyjnych dla rodziców (wymiana doświadczeń i pogłębianie umiejętności wychowawczych) .2. Organizowanie wspólnych wyjazdów, proponowanie form spędzania wolnego czasu wspólnego dla rodziców i dzieci.	GOPS Jednostki oświatowe	Według potrzeb	Jednostki oświatowe, OSP, GKRPA

4. Działania profilaktyczne na rzecz rodzin.

Sposób realizacji	Jednostka realizująca	Termin realizacji	Jednostki współdziałające
Koordynowanie działań i bieżąca współpraca podmiotów podejmujących różnorodne działania na rzecz rodzin	GOPS	Proces ciągły	Jednostki oświatowe, Ośrodek Kultury, Biblioteki, Policja Placówki wsparcia dziennego
Opracowanie i realizacja programów służących integracji wielopokoleniowej, zagospodarowania czasu wolnego	Szkoły, GOPS	Proces ciągły	GKRPA, ZI, Policja, OSP
Realizowanie programów profilaktycznych udzielających wsparcia dla rodzin z problemami uzależnień oraz promujący zdrowy styl życia bez używek	GOPS, Ośrodki Zdrowia	Według potrzeb	Kluby Sportowe, szkoły
Systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych	GOPS, Szkoły	Proces ciągły	
Organizowanie narad, szkoleń, konferencji, spotkań informacyjnych mających na celu podejmowanie zintegrowanych działań na rzecz rodziny	GOPS	Według potrzeb	Jednostki oświatowe, Policja, Straż, Ośrodki Zdrowia
Wspieranie i promocje działań inicjatyw lokalnych w zakresie wsparcia rodziny i dziecka	GOPS	Według potrzeb	Jednostki oświatowe, Policja, Straż, Ośrodki Zdrowia
Podnoszenie kwalifikacji pracowników socjalnych oraz asystenta rodziny	GOPS	Według potrzeb	
Podejmowanie akcji informacyjnych w celu pozyskania chętnych rodzin do pełnienia funkcji rodzin wspierających.	GOPS	Proces ciągły	
Szkolenia dla rodzin wspierających	GOPS	Według potrzeb	
Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych Karta Dużej Rodziny	GOPS	Proces ciągły	

5. Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej.

Sposób realizacji	Jednostka realizująca	Termin realizacji	Jednostki Współdziałające
Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Proces ciągły	PCPR jako organizator pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny oraz o systemie pieczy zastępczej.			
--	--	--	--

VI. Finansowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 finansowany będzie w ramach środków własnych gminy .

Na realizację zadań wynikających z Programu ,które należą do zadań obowiązkowych gminy zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przeznacza się środki finansowe:

Rodzaj	Klasyfikacja budżetowa	2019 rok	2020 rok	2021 rok
Asystent rodziny	85206	21 000	23 000	24 000
Rodziny zastępcze	85504	36 000	38 000	40 000
Placówki opiekuńczo-wychowawcze	85504	188 000	188 000	188 000
Pozostała działalność	85295	8 000	9 000	10 000

VII. Realizatorzy Programu

1. Jednostką odpowiedzialną za realizację tego programu zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Ryglicach jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ryglicach.

2. Podmiotami uczestniczącymi w realizacji Programu są:

- 1) jednostki oświatowe Gminy Ryglice,
- 2) Sąd Rejonowy w Tarnowie(kuratorzy rodzinni Wydział Rodzinny i Nieletnich
- 3) placówki wsparcia dziennego,
- 4) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- 5) Posterunek Policji w Tuchowie.
- 6) Ośrodki Zdrowia

3. Podmioty współpracujące:

- organizacje pozarządowe.

VIII. Monitoring i ewaluacja

Monitoring i ewaluacja programu prowadzone będą w sposób ciągły. Prawidłowe realizowanie programu opierać się będzie na działaniach podejmowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz inne jednostki i instytucje działające na terenie gminy przy współpracy organizacji pozarządowych.

Niniejszy Program będzie aktualizowany i weryfikowany w miarę potrzeb pod kątem dostosowania do aktualnych realiów społecznych oraz przepisów prawa.

IX. Sprawozdanie

1. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2019 -2021 wraz z potrzebami związanymi z realizacją zadań określonych w programie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przedstawi Burmistrzowi Ryglic do dnia 31 marca każdego roku.

2. Burmistrz Ryglic po zatwierdzeniu przedstawia sprawozdanie Radzie Miejskiej w Ryglicach